

Informace o novelách zákonů č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním povozu), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů a jejich prováděcích vyhlášek a zákona č. 183/2006 Sb., Zákon o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

I. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích – účinnost od 19. 3. 2013

A. Změny v oblasti řidičských průkazů (ŘP) a řidičských oprávnění (ŘO)

Dnem 19. 1. 2013 nabyl účinnost novelizovaný zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním povozu), ve znění pozdějších předpisů, **zákonem č. 297/2011 Sb.**, kterým byla do českého právního řádu transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES, o řidičských průkazech, kterou je Česká republika vázána. Dále dochází k implementaci směrnice Komise 2011/94/EU, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES o řidičských průkazech. Tato novelizace přináší značné změny. Jedná se o:

- nový vzor řidičského průkazu
- nové skupiny řidičského oprávnění
- věkové hranice pro získání řidičského oprávnění
- v provádění zápisu skupin řidičského oprávnění do řidičského průkazu
- **změna názvosloví**, kdy se již nebudou používat skupiny a podskupiny řidičského oprávnění ale **skupiny vozidel**
- další novinkou je provedení záznamu profesní způsobilosti řidiče do řidičského průkazu **harmonizovaným** kódem 95.

V souvislosti s účinností předmětné novelizace se mění platnost řidičského průkazu u držitelů řidičských oprávnění skupiny vozidel C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, která je nově stanovena na dobu **5 let**. U ostatních skupin, tj. AM, A1, A2, A, B1, B, B+E a T je platnost řidičského průkazu stanovena na **10 let**.

Zároveň byla také novelizována vyhláška č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění pozdějších předpisů, **vyhláškou č. 243/2012 Sb.** Tato vyhláška **nově stanoví vzor řidičského průkazu** právní předpis Evropské unie – zejména Směrnice Rady č. 2011/94/EU), **vzor „Žádosti o řidičské oprávnění“ a upravený vzor „Žádosti o řidičský průkaz“**. Přední strany uvedených žádostí bude přímo tisknout obecní úřad obce s rozšířenou působností z registru řidičů.

Pozn.: Stávající tiskopisy „žádosti o vydání řidičského průkazu“ se budou využívat do vyčerpání zásob v případech při výměně ŘP, jeho odcizení, změně údajů. Po 19. 1. 2013 při prvotním udělení a při rozšíření ŘO se používají výhradně tiskopisy nové.

Nové skupiny vozidel (- zápis všech skupin vozidel, které je držitel ŘO oprávněn řídit je uveden v příloze č. 1)

- výčet skupin před novelou – **A1 (harm.kód 150), A18, A21, B, C, D, B+E, C+E, D+E a T**
- výčet skupin vozidel po novele – **AM, A1 (harm.kód 79<= 50cm³), A2, A, B1, B, C1, C, D1, D, B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E a T**

Bližší podrobnosti jsou uvedeny v zákoně č. 361/2000 Sb., a to :

- v § 80a jsou vymezeny skupiny vozidel
- v § 81 jsou stanoveny další rovnocennosti ŘO k získaným skupinám
- v § 83 jsou řešeny věkové hranice pro jednotlivé skupiny ŘO
- v § 91 další podmínky udělení ŘO
- v § 92 udělení a rozšíření ŘO

k § 81 Rovnocennost řidičských oprávnění - řidičské oprávnění udělené pro skupinu:

- A2 opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1,
- A opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin A1 a A2,
- B1 opravňuje také k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A1,
- B opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1 s automatickou převodovkou a vozidel zařazených do skupiny B1,
- C opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny C1,
- D opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D1,
- C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a C1+E,
- D+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a D1+E,
- C1+E nebo D1+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny B+E,
- C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D+E, pokud má držitel řidičské oprávnění pro skupinu D.

Do řidičského průkazu **nelze zapsat** v rámci rovnocennosti všechny skupiny vozidel, a to z důvodu, že tyto **skupiny vozidel je možné řídit pouze na území České republiky**. Jedná se o:

Základní skupina	Rovnocennost	poznámka
B1	A1 tříkolová vozidla	Pouze na území ČR
B	A1 s automatickou převodovkou	Pouze na území ČR
B	B věk 21 let –tříkolová vozidla zařazená do sk.A	Pouze na území ČR
A1	Opravňuje k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW, hmotnost v nenaloženém stavu 400kg a se zdvihovým obj.spal. motoru do 125 kW	Pouze na území ČR
A	Opravňuje k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW, hmotnost v nenaloženém stavu 400 kg	Pouze na území ČR

***Pozn.** Řidičské oprávnění udělené pro kteroukoli skupinu s výjimkou skupiny T opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny AM (viz tabulka přílohy č. 1). V příloze č. 2 jsou uvedeny příklady zápisu do řidičského průkazu při případné výměně za nový řidičský průkaz.*

k § 83 věková hranice – uvedení zásadních změn od 19. 1. 2013

skupina vozidel A 24 let (za předpokladu, že řidič již není držitelem skupiny vozidel A2 – věková hranice 20 let)

skupina vozidel C, C+E 21 let

skupina vozidel D, D+E 24 let

Skupina	Věk	Poznámka
A	24 let	
A	20 let	Pokud je žadatel 2 roky držitelem skupiny A2
A	21 let	Je možné udělit ŘO, ale pouze pro tříkolová vozidla
C	18 let	Je možné udělit podle ustanovení §83 odst.5, 6 - výjimka
D	21 let	Je možné udělit podle ustanovení §83 odst.5, 6 - výjimka

B. Harmonizované kódy (dříve harmonizační kódy) – dále jen HK

(viz vyhl. č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech, novela 243/2012 Sb. od 19.1.2013)

V řidičském průkazu se uvádějí HK pod číselným označením 01 – 99, kterými se zaznamenávají podmínky a omezení řidičského oprávnění, profesní způsobilost řidiče a další administrativní omezení – celkem 136 různých HK (viz část I přílohy č.5).

V řidičském průkazu se dále uvádějí **národní kódy** pod číselným označením 100 a vyšším, kterými se zaznamenávají některé další podmínky a omezení řidičského oprávnění a další administrativní záležitosti – celkem 7 různých HK (viz část II přílohy č. 5)

C. Zdravotní způsobilost

Od 19. 1. 2013 není obsahem vyhlášky 31/2001 Sb., o řidičských průkazech omezení doby platnosti ŘP z důvodu časového omezení zdravotní způsobilosti. Nebude tedy možné vydat řidičský průkaz na dobu kratší v souvislosti s datem platnosti zdravotní způsobilosti. ŘP je možné tedy vydat na dobu 5 let (*skupiny vozidel C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E*) a 10 let (*skupiny vozidel AM, A1, A2, A, B1, B, B+E a T*) s tím, že omezení bude zaznamenáno v registru řidičů a v řidičském průkazu harmonizovaným kódem.

Upozorňuji v této souvislosti na § 89a zákona, kde je uvedeno:

„Lékař, který zjistí, že žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo není zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění.“

D. Záznam profesní způsobilosti řidiče do ŘP

Zákonem č. 297/2011 Sb. byl rovněž novelizován zákon 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů. Ve vztahu k zápisu do ŘP došlo **k zásadní změně v § 52c odst.1**, tzn.:

- držitel českého řidičského průkazu, který žádá profesní způsobilost, tak učiní na základě písemné žádosti (postačuje volná forma) a předložení potvrzení o absolvování pravidelného školení
- příslušný pověřený úřad rozhodne o profesní způsobilosti, tj. vydá ŘP se záznamem profesní způsobilosti u skupin, pro které je řidič profesně způsobilý – harmonizovaným kódem 95. Správní poplatek činí 50,-Kč.

Obecně na závěr.

Uvedené změny platí, jak pro již získaná ŘO, tak pro nově získané skupiny vozidel. Ke skupinám řidičského oprávnění uděleným do 18. 1. 2013 je automaticky v registru řidičů proveden příslušný záznam vztahující se k rovnocennostem, které vyplývají z § 81 zákona. Není třeba z důvodu změn ve skupinách vozidel žádat o nový ŘP. Bude v ŘP zaznamenáno při výměně spojené s ukončením doby platnosti uvedené v ŘP popř. s výměnou průkazu profesní způsobilosti aj. změnách.

Upozornění: *Řidičské průkazy vydané před 30. dubnem 2004 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu tj. 31. 12. 2013. Ostatní řidičské průkazy vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti uplynutím doby, na kterou byly vydány.*

II. Další změny v souvislosti s novelou zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích – účinnost od 19. 3. 2013

A) Přestupkové řízení

Změna zakládá novou skutkovou podstatu správního deliktu, ze kterého lze při splnění zákonem předpokládaných podmínek shledat odpovědným provozovatele vozidla bez ohledu na to, že vozidlo v inkriminovanou dobu řídila zřejmě jiná osoba – tzv. objektivní odpovědnost (viz § 10 nový odst. 3). V části „Správní delikty“ se vkládají nové § 125f,g a h.

"§ 125f „Správní delikt provozovatele vozidla

(1) Právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

(2) Právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud

- a) porušení pravidel bylo zjištěno **prostřednictvím automatizovaného technického prostředku** používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se **jedná o neoprávněné zastavení nebo stání**,
- b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a
- c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč.

(4) Provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

B) Změna zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel (od 19. 1.2013).

- Zkušební komisař je povinen každý rok absolvovat zdokonalovací školení za účelem prohloubení znalostí a dovedností potřebných pro provádění zkoušek v rozsahu nejméně 2 dnů a za účelem prohloubení praktických dovedností potřebných pro řízení vozidel zařazených do příslušné skupiny v rozsahu nejméně 1 dne. Zkušební komisař je povinen se v rámci zdokonalovacího školení v posledním roce platnosti průkazu zkušební komisaře podrobit přezkoušení
- Rozsah zkoušek z odborné způsobilosti pro jednotlivé skupiny vozidel a způsob jejich provádění (příloha č. 5)

a) řidičské oprávnění pro skupinu AM

1. předpisy o provozu na pozemních komunikacích 1 test
2. praktická jízda s výcvikovým vozidlem

b) řidičské oprávnění pro skupinu A1, A2, A nebo B1

1. předpisy o provozu na pozemních komunikacích 1 test
2. praktická jízda s výcvikovým vozidlem

c) řidičské oprávnění pro skupinu T, B nebo B+E

1. předpisy o provozu na pozemních komunikacích	1 test
2. praktická jízda s výcvikovým vozidlem	

d) řidičské oprávnění pro skupinu C1, C, C1+E nebo C+E

1. předpisy o provozu na pozemních komunikacích	1 test
2. ovládání a údržba vozidla	3 otázky
3. praktická jízda s výcvikovým vozidlem	

e) řidičské oprávnění pro skupinu D1, D, D1+E nebo D+E

1. předpisy o provozu na pozemních komunikacích	1 test
2. ovládání a údržba vozidla	4 otázky
3. praktická jízda s výcvikovým vozidlem	

- dílčí zkouška z ovládání a údržby motorového vozidla pro skupiny vozidel AM, nově A1, A2, A, B, B+E, B1 a T se nevykonává
- dílčí zkouška z praktické jízdy se vykonává pouze se schválenými vozidly podle právní úpravy účinné od 19.1.2013 (viz příloha 2)

III. DALŠÍ ZMĚNY ve vztahu k omezení řízení a pozastavení řidičského oprávnění.**A) Zákon č. 390/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů**

K datu 08. 12. 2012 nabyl účinnosti zákon č. 390/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. Výše uvedená právní úprava nově umožňuje soudci u pachatele trestného činu zanedbání povinné výživy uložit podle § 196a zákona č. 40/2009 Sb. přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel. Tato skutečnost má dopad i do zákona č. 361/2000 Sb., a to především ve vztahu k ustanovení § 94a, jelikož držitel řidičského oprávnění, kterému bude toto přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel uloženo, pozbývá řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí v dané věci. S tím je spojená i povinnost držitele řidičského oprávnění odevzdat řidičský průkaz. Podmínky vrácení řidičského oprávnění jsou upraveny v § 102 zákona č. 361/2000 Sb.

B) Zákon č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Dne 01.01.2013 nabyl účinnosti zákon č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Výše uvedeným zákonem byl též novelizován zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád, který umožňuje exekutorovi podle § 71a uvedeného zákona, vydat exekuční příkaz k pozastavení řidičského oprávnění povinnému, a to pouze tehdy jestliže je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě. Dnem doručení exekučního příkazu povinnému se povinnému pozastavuje řidičské oprávnění udělené podle zákona č. 361/2000 Sb. Po dobu pozastavení řidičského oprávnění držitel řidičského oprávnění nesmí řídit motorová vozidla. Dále je v odst. 2 uvedeného paragrafu stanoveno, že exekuční příkaz se doručí orgánu, který vede registr řidičů, samozřejmě až poté co bude exekuční příkaz doručen povinnému a oprávněnému. Zrušení exekučního příkazu je řešeno v § 71a odst. 4 zákon č. 120/2001 Sb., kde je uvedeno, že exekutor exekuční příkaz pozastavením řidičského oprávnění zruší, a to za předpokladu, že povinný prokáže, že k uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má

vyživovací povinnost, nezbytně potřebuje své řidičské oprávnění nebo zaplatí nedoplatek výživného na nezletilé dítě. Zrušení exekučního příkazu oznámí exekutor orgánu, který vede registr řidičů. Jak vyplývá z výše uvedeného, došlo zákonem č. 396/2012 Sb. též k novelizaci zákona č. 361/2000 Sb., a to u ustanovení § 82, § 113, § 114 a § 119, tj. např., že do registru řidičů se bude provádět záznam o odevzdání řidičského průkazu na základě uloženého exekučního příkazu apod.

IV. NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA - zákon č. 350/2012 Sb. (částka 130), kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., Zákon o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon 634/2004 Sb. o správních poplatcích, v platném znění.

Chtěla bych upozornit pouze na pár změn týkajících se činnosti odboru dopravy jako speciálního stavebního úřadu pro dopravní stavby k novinkám uvedeným v novele zákona

a) Stavby na ohlášení

V zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon) v §§ 103,104, kde jsou uvedeny stavby vyžadující ohlášení, nejsou sice vyjmenované dopravní stavby, ale co je na stavební řízení, ohlášení je uvedeno v zákoně speciálním, a to v zákoně č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích v jeho prováděcí vyhlášce č. 104/1997 Sb. (§14). V této právní úpravě není uveden proces, proto se postupuje podle stavebního zákona a zákona 500/2004 Sb. Zákon správní řád. V § 105 stavebního zákona je potom uvedeno, co je třeba doložit.

***Upozornění:** nově jsou požadovány souhlasy osob, které mají vlastnická práva nebo práva odpovídající věcnému břemenu k pozemkům, které mají společnou hranici s pozemkem, na kterém má být stavební záměr uskutečněn; souhlas s navrhovaným stavebním záměrem musí být vyznačen na situačním výkresu (podle minulé právní úpravy se vyžadoval souhlas toho, kdo měl vlastnická práva ke stavbě nebo pozemku)*

b) Veřejnoprávní smlouva - §116 stavebního zákona

U staveb vyžadujících stavební povolení může stavební úřad uzavřít se stavebníkem veřejnoprávní smlouvu, která nahradí stavební povolení (tak tomu bylo i v minulé právní úpravě).

Odlišnosti nové právní úpravy:

Veřejnoprávní smlouvu nevypracovává stavební úřad, ale stavebník (náležitosti jsou uvedeny v § 116 odst.2). Stavební úřad do 30 dnů ode dne předložení návrhu veřejnoprávní smlouvy přijme, nebo odmítne a sdělí stavebníkovi důvody odmítnutí. Stavebník zajistí souhlasy osob, které by byly účastníky stavebního řízení s uzavřenou veřejnoprávní smlouvou a stavebník je povinen předložit stavebnímu úřadu veřejnoprávní smlouvu k vyznačení účinnosti spolu se souhlasy, které by byly účastníky stavebního řízení. Účinky veřejnoprávní smlouvy zanikají uplynutím 2 let ode dne její účinnosti, nebyla-li stavba v této lhůtě zahájena.

Veřejnoprávní smlouva je nově zpoplatněna, a to polovinou sazby příslušného poplatku pro ten který druh povolení, rozhodnutí.

Ostatní správní poplatky - zákon o správních poplatcích č. 634/2004 Sb., v platném znění.

c) **Připojování sousedních nemovitostí k silnicím a místním komunikacím, sjezdy a nájezdy**

Řeší § 10 zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, v platném znění, podmínky připojování viz §12 prováděcí vyhláška č. 104/1997 k zákonu. Přímé připojení sousední nemovitosti na pozemní komunikaci není účelovou komunikací.

Vztah ke stavebnímu zákonu – nová úprava:

*Z hlediska obecného stavebního úřadu se již u sjezdů a nájezdů **nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani ohlášení.***

Upozornění:

K připojení sousední nemovitosti k silnici nebo místní komunikaci, sjezdy a nájezdy, je nadále třeba povolení příslušného silničního správního úřadu (obce nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností) dle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění.

Zpracovala: Ing. Milada Bělehrádková